

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

Sacation

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Anul nou în Sibiu.

Sibiu, 17 Ianuarie n.

Vineri, în ziua Anului nou, după terminarea sfintei liturgii, inteligența română din Sibiu, aproape întreagă, s'a prezentat, ca în anii premergători, la Inaltpreasfințitul nostru Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*, pentru a-i aduce felicitări de Anul nou și a-și manifesta de nou alipirea, venerațiunea și recunoștința pentru mănoasa activitate pe care o desvoltă Escelența Sa, spre binele și fericirea bisericii și a neamului.

Sentimentele de grațitudine ale inteligenței sibiene le-a tălmăcit și de astădată Preacuvioșia Sa, domnul Arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. *Ilarion Pușcariu*, care a rostit următoarea vorbire ocașională:

„Escelența Voastră, Inaltpreasfințite Domnule Arhiepiscop și Mitropolit!

Intrând cu ziua de astăzi într'un an nou, anul 1910, cuvîne-se înainte de toate să mulțămim lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit să petrecem cu bine anul trecut, să-i mulțămim că ne-a înzestrat și întărit cu puteri sufletești și trupești, ca să putem îndeplini datorințele chemării noastre în viața bisericească.

Anul trecut, ce privește biserica noastră, a fost bogat în evenimente, căci între altele, pe lângă ținerea congresului nostru național-bisericesc, a celebrat biserica noastră mitropolitană și serbarea centenară dela nașterea fericitului Arhiepiscop și Mitropolit *Andrei baron de Șaguna*, într'un mod strălucit și demn de un popor recunoscător față de binefăcătorii sei.

Astfel de momente și evenimente sub împrejurări normale erau apte a stârni în sufletele credincioșilor bisericii noastre sentimente de mulțămire și bucurie, dacă prin ingerințe din afară nu s'ar fi strecurat și câte o picătură de amărăciune în păharul bucuriei noastre, și dacă nu s'ar fi ridicat unele valuri protivnice în calea progresului nostru religios-moral și cultural.

Când vântul pe mare este favoritor, corăbierul iscusit dirige naia astfel, ca ea să percurgă cu înălță distanțe mari. Când însă vântul este contrar, corabia mai cu anevoie alunecă pe luciul mării și de multe ori nici corăbierul nu poate împedea, să nu fie aruncată corabia îndărăt. Iară când marea este bătuită de furtune grele, corăbierul este îndestulit, dacă naia sa și-o poate scuti la un adăpost.

În marea vieții bisericii noastre, Escelența Voastră sunteți Acela, care cu energia și cu dibăcia proprie unui conducător harnic ați condus în decurs de mulți ani și conduceți încă naia bisericii noastre, de multeori printre valuri furtunoase, la limanul de adăpostire, ferindu-o să nu se isbească de Scylla sau de Charybdis.

Pentru marea sollicitudine și multa osteneală întru conducerea arhidiecezei și a mitropoliei noastre, ne este binevenită ziua de astăzi pentru a vă exprima în numele bisericii celei vii sentimentele noastre de venerațiune, recunoștință și mulțămire, și totodată pentru a vă pofti din adâncul inimii noastre, ca mulți ani de viață fericită să vă dăruiaască Dumnezeu, pentru binele și salutea bisericii noastre. Să trăiți la mulți fericți ani!”

După potolirea aclamărilor sgomotoase și sincere, răspunde Inaltpreasfinția Sa Domnul Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*, mulțumind pentru frumoasele semne de dragoste și de alipire ce i se aduc și din prilejul intrării într'un nou an. Constată și din a sa parte, că întru adevăr, anul trecut ni-a adus și momente înveselitoare și de bucurie, dar și momente de adâncă durere. Acestea din urmă s'au născut din neașteptatul conflict în care a ajuns biserica noastră cu statul, pe tema limbii de catehizare la școlile de stat. Aceasta întâmplare să nu descurajeze însă pe nime dintre noi, ci chiar din contră, să ne îndemne și mai mult, pe toți, fără deosebire de clasă socială, să ținem cu toată tăria la biserica noastră, care ne-a trecut și în trecut prin atâtea valuri furtunoase, și să ținem la școala confesională, pe care trebuie să o conservăm cu orice preț. Îndeamnă deci părintește pe toți, se aducă toate jertfele posibile pentru biserica și școală, și mulțămeste de nou tuturor pentru doririle de bine exprimate cu ocaziunea aceasta, implorând darul de sus asupra celor prezenți și asupra familiilor lor.

Dela Inaltpreasfinția Sa societatea română sibiiană a mers la locuința Preacuvioșiei Sale, domnului Arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. *Ilarion Pușcariu*, unde Preacuvioșia Sa domnul protosinzel Dr. *Miron E. Cristea* într'o vorbire foarte frumoasă înșiră meritele pe cari și le-a câștigat Preacuvioșia Sa pentru biserica și neam în cursul anilor, pe terenul literar, didactic, dar mai ales pe terenul administrației bisericești și școlare. Scoate la iveală una din cele mai frumoase însușiri ale P. C. Sale, propagarea păcii, a bunei înțelegeri, a armoniei, între factorii chemați să se intereseze de soarta credincioșilor bisericii noastre și să deie îndrumare nouă poporului nostru, în cele culturale și economice. Ii dorește viață îndelungată, ca să poată fi de folos cu activitatea sa rodnică și zeloasă încă multă vreme neamului și bisericii

Preacuvioșia Sa mulțămeste pentru felicitările ce i se aduc de Anul nou, și constată, că poporului nostru, bisericii și neamului, numai dragostea și bunăînțelegerea, armonia între fruntași, între cei chemați să-i conducă destinele, poate să fie de folos. Îndeamnă deci pe toți la bunăînțelegere și la dragoste creștină, care dacă ne va lega pe toți la oaltă, vom putea face mult bine

poporului din sânul căruia am eșit și bisericii la altariul căreia slujim.

Toate vorbirile rostite au făcut bună impresie asupra celorce le-au auzit.

Tovărășie de consum în Sibiu.

Pentru combaterea scumpetei ce crește mereu în Sibiu, e pusă la cale înființarea unei tovărășii generale de consum. Apelul răspândit prin orașul nostru în scopul de a invita la intrare în această tovărășie de consum, e subscris de persoanele singurate, dela cari a venit indemnul de apărare în contra scumpetei devenite insuportabile, apoi e subscris și din partea centralei reuniunilor de consum, și din partea reuniunii cercuale agronomice din Sibiu. Ambele organizațiuni din urmă ofer garanță, că chestia e în mâni bune și că succesul e asigurat.

Motivul scumpetei sunt de natură generală, dar sunt de căutat și în raporturile și mizeriile speciale. Între motivele generale, a căror delăturare cade în afara de puterile noastre locale, și nu e chip de a le învinge prin ajutor propriu, trebuie pusă la loc prim esagerata politică de apărare și de îngrădire a agrariilor, deveniți atotputernici, care politică închide granițele monarhiei pentru importarea de alimente, prin vamă ureauă și opreliști de importare, formând astfel o calamitate amenințătoare pentru poziția de mare putere a monarhiei, simțită și din partea conducerii politice externe.

Este știut, ce greutate sunt de învins la legarea de convenții comerciale cu statele din Balcani, în urma împotrivirii partidelor agrariene, de dincoace și de dincolo de Leitha. În această politică de îngrădire, iul prim îl formează convenția comercială legată cu România, prin care se acordă importarea de vite tăiate, deși în măsură cam mărginită; dar numai cu punerea în campană a întregii autorități a Coroanei s'a putut storce aprobarea senatului imperial austriac cu privire la această convenție comercială cu România, care probabil va fi votată acum și din partea parlamentului ungar.

Deși delăturarea motivelor generale ale scumpetei, mai ales modificarea politicii vamale unilaterale a agrariilor, nu cade în sfera de putere a forțelor noastre locale, totuși reuniunea de consum, proiectată a se înființa în Sibiu, nu va săvârși o muncă de prisos, dacă din vreme ia măsuri pentru cazul, că guvernul român, după acceptarea contractului comercial, va deschide, cum se vorbește, la Riu-Vadului, în strâmtoarea Turnului-Roșu, un abatoriu mare, pentru a esporta carne peste graniță în țara noastră.

Un teren de muncă eficient și binefacător se deschide însă pe seama reuniunii de consum mai ales în combaterea mizeriilor locale, cari fac să crească scumpetea în Sibiu și să devină insuportabilă. Aici poate să opereze și să aducă îndreptare ajutorul propriu, la care invită fundatorii reuniunii de consum întregă poporațiunea a Sibiului.

Aceste mizerii locale și motive speciale ale scumpetei în Sibiu sunt de căutat mai ales în faptul, că comercianții din afară cumpără alimente din împrejurimea Sibiului, chemată în prima linie să provadă piața Sibiului cu cele trebuincioase traiului, și le trimite spre aprovizionarea orașelor mari. Așa se întâmplă, că de exemplu, ouă, pâine, poame, sunt în Sibiu mai scumpe decât în Viena sau Budapesta. Apărarea în contra acestor anormale stări de lucruri, ca pe sama orașului să rămână asigurată din împrejurimea sa mijloacele necesare de trai, e foarte simplă. Ne spune și biblia, cum a espiat Iosif la curtea lui Faraon visul despre cele șapte vaci grase și șapte vaci slabe și cum scumpetea și foametea din Egiptet a învins-o cu ridicarea de magazine, în cari au fost adunate bucatelile în anii cei buni ca să servească de rezerve pentru anii cei răi.

Oricât de simplu ar fi acest mijloc de apărare, executarea pe care o reclamă, e totuși destul de grea, după cum arată și deplorabila situație a pieței de alimente din Sibiu, și e posibilă numai cu adunarea la oaltă și organizarea tuturor forțelor de valoare. Centrala reuniunilor de consum din Sibiu, care are 37 de reuniuni de consum satești, și reuniunea cercuală agronomică din Sibiu, cu număratoarele ei filiale de pe sate, ar putea mai ușor să cumpere dela producții dela sate articolele de trai necesare pentru piața orașului Sibiu, ca ouă, zarzavaturi (legume), grâu, săcară, poame, etc. apoi să le înmagazineze și să le pună în vânzare în oraș. Linia industrială pe care o face cassa de păstrare din Sibiu pe teritoriul ei din apropierea edificiului de electricitate și lângă gară, va putea mijloci transportul și la depărtări mai mari. Aici pot fi ridicate magazine pentru păstrarea mijloacelor de trai, iar tehnica înaintată a zilelor noastre condece conservarea, prin întrebuințarea aparatelor recortoare. Localul de vânzare pe seama membrilor reuniunii de consum ar fi hala de vânzare a reuniunii cercuale agronomice, (strada pîntenului Nrul 2).

Pe calea aceasta reuniunea de consum poate, prin procurarea de alimente în măsură suficientă și bune, să combată cu efect scumpetea, întrucât ea isvorește din mizerii locale, și să facă o mare binefacere poporațiunii orașului nostru, dar totodată și poporațiunii dela țară, prin aceea, că pune desfacerea și valorizarea produselor dela țară în ogașele unui comerț solid și sănătos.

Nu mai din neînțelegere pot să creadă anii, că reuniunea de consum ar pricinui pagubă comercianților și industriașilor. Casa meseriașului și a comerciantului suferă doară tot așa sub scumpetea de azi, ca a funcționarului și a muncitorului. Ajutorul cade deci bine fiecărei clase sociale. Atragerea mărfurilor de coloniale, manufactură și fierărie, în cercul de afaceri al planuitei reuniuni de consum, nu s'a luat în vedere din partea fundatorilor, după cum s'a accentuat și în apelul lor. Avem o părere prea bună despre considerația comercianților noștri, decât să presupunem, că prin o purtare dușmănoasă față de reuniunea de consum ne-ar constrânge, să trecem și vânzarea marfurilor numite în cercul de afaceri al reuniunii, pentru apărarea intereselor membrilor acesteia. Și buna noastră părere își află confirmarea în faptul, că mai mulți comercianți au luat înțelegere cu reuniunea de consum cu privire la vindearea de articole, pe cari reuniunea nu le va avea în deposit, pe seama membrilor reuniunii.

Fundatorii reuniunii de consum au asigurat și până acum favoruri pe seama membrilor. Așa societatea sibiiană pentru vinzarea de lemne da membrilor reuniunii stăjenul de lemne cu o coroană mai ieftin decât altor cumpărători, iar mai mulți maceari, și chiar și unii brutari, au promis prețuri reduse pentru carne și pentru pâine. Și va căuta reuniunea de consum să asigure membrilor ei și alte favoruri.

Alt favor, asigurat pe seama membrilor este acela, că li se dă o rebonificare la finea fie căruia an, din venitul curat care rămâne după dotarea fondului de rezervă, în proporția în care au cumpărat marfă dela reuniunea de consum.

Reuniunea de consum vrea cu tot dreptul să ocupe teren larg. De aceea toți locuitorii acestui oraș, fără deosebire de naționalitate și confesiune, săraci și bogați, cari sufer sub povara scumpetei, funcționari, medici, avocați, preoți, învățători, industriași, comercianți, bărbați și femei, sunt invitați să intre în sirul membrilor reuniunii. Iar pentru a face posibilă și celor mai săraci participarea la întreprindere, fundatorii au stabilit numai în zece coroane cota, după a cărei plătire poate să devină membru ori și cine. Cota se plătește numai odată, și aduce, 5% interese pe an din venitul curat. Cei ce pot, și doresc interese mai

mari, au voe să subscriseră cuote fundaționale de câte 200 coroane, după cari se dau 6% interese la an din venitul curat. Fiecare membru garantează numai pentru oțota subscrisă și plătită, altă garanție nu i se cere. De sine înțeles, că un membru poate să subscrie și mai multe cuote, cari i se dau îndărăt, în cazul că ar eși din sinul reuniunii.

E deci evident, că reuniunea de oonsum își va putea împlini chemarea cu succes numai atunci, dacă cât mai mulți locuitori din orașul nostru vor intra în șirul membrilor acestei folositoare întreprinderi. Și credem, că vor intra, făcând astfel un pas bun spre îndreptarea raporturilor insuportabile, provocate de marea scumpete de astăzi.

Membrii clerului nostru superior la 1768 și 1794.

Prin publicarea corespondenței episcopului Dionisie Novacovici și prin mulțimea de însemnări și inscripții mărunte, eusele din diferite biserici,*) tabloul istoric al satelor noastre s'a lămurit considerabil, mai ales pentru a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Consemnări complete despre membrii clerului nostru superior, despre asesorii consistoriali și protopopii din acele vremuri lipsiau, cum lipsește până în ziua de azi și din timpul, atât de apropiat de noi, al cărmuirii lui Vasile Moga.

Intruna din zilele trecute răsfoind mulțimea de călindare vechi, ce se păstrează în biblioteca Bruckenthal din Sibilia, în două din ele am găsit lista completă a asesorilor și protopopilor noștri din anii 1768 și 1794.

I.

Calendarul din 1768 e intitulat: „Calendarium Transsylvanicum Titulare pro anno ab incarnatione Jesu Christi MDCCCLXVIII. bissextili dierum 366. Cibinii, in Typographia publica (Sam. Sárdi).

La pag. 73—74 e publicată consemnarea următoare:

Clerus non-unitus.

Episcopus.

D. Dionysius Novakovics, Orientalis Ecclesiae & non unitarum Graeci Ritus in Megno Transilvaniae Principatu partibusque eidem incorporatis Ecclesiis Episcopus Budensis.

Secretarius.

D. Demetrius Eustathievics Episcopalis a Latere Secretarius Plenipotent. Vicarius. Vacat. Notarius. Vacet. Archi-Diaconus Cathedralis. Vacat.

Assessores Consistoriales, simul & Archi-Diaconi.

D. Jeremias Vejda, Parochus Tordensis, Districtus nominis eiusdem Archi-Diaconus & Assessor Consist.

D. Joachim Simeon, Parochus Saburbii Cibiniensis. Districtusque eiusdem Archi-Diaconus & Ass. Consist.

D. Georgius Sendresk, Parochus et Archi-Diaconus Inf. Szombatfalvensis. Ass. Consist.

D. Simeon Stoyka Parochus et Albensis, Distr. eiusdem Archi-Diaconus Asses. Consist.

D. Pasku Bejás Parochus Archi-Diaconus Csanáthensis Ass. Cons.

D. Jacobus Popovics Parochus et Archi-Diaconus B. Bocsdáiensis Ass. Cons.

D. Mich. Popovics Parochus et Archi-Diaconus D. Idioselensis. Ass. Cons.

D. Ioan. Pergei Parochus et Archi-Diaconus Bonabitensis Ass. Cons.

D. Gabriel Popovics Parochus et Archi-Diaconus Milvanensis. Ass. Cons.

D. Ioan. Popovics Parochus et Archi-Diaconus Székensis Ass. Cons.

D. Ioan. Popovics Parochus et Archi-Diaconus Csibensis Ass. Consis.

D. Mich. Pervoniagsevics Parochus et Archi-Diaconus Devensis Ass. Consis.

D. Jos. Adam Parochus et Archi-Diaconus Petsetzeiensis aequae ac Inspector Dialurensis Archi-Diaconatus.

D. Moga Mogá Parochus et Archi-Diaconus Szelistensis.

D. Bucur Merdan Parochus Muxendorf-fensis aequae ac Archi-Diacon. III. Sedium Segesvár, N. Sink et Rupensis.

D. Ioan. Dobrota Parochus Pojanensis et Archi-Diaconus Mercuriensis.

D. Petrus Derz Archi-Diaconus Szászvárosiensis.

D. Ioan. Dantschila Parochus Rekitensis et Archi-Diaconus Szász sebesiensis.

Archi-Diaconi (protopopi).

D. Iow. Popovics Parochus et Archi-Diaconus Ogrensis.

D. Janja Kokoresk Parochus et Archi-Diaconus Teunensis.

D. Georg. Mitrophan Parochus et Archi-Diaconus Egresensis.

D. Nicolaus Zomborjan Parochus et Archi-Diaconus Somborensis.

D. Triphan Parochus et Archi-Diaconus Szent-Péterfalvensis.

D. Petrus Muntjan Parochus et Archi-Diaconus Somlyoviensis.

D. Ios. Szimziana Parochus Trestiensis et A. D. Zarándensis.

D. Ioan. Popesk Parochus et A. D. Tothházensis.

D. Michael Popovics Parochus A. Diac. Berkiaszensis.

D. Petrus Popovics Parochus Kitidensis et A. D. Hatszegensis.

D. Jacobus Popovics Parochus Roskensis et A. D. Dobrensis.

D. Alexander Fogaras Parochus et A. D. Sintiriagensis.

D. Ioannes Popovics Parochus et A. D. Geroltensis.

D. Basilius Pap Parochus et A. D. Besessensis.

D. Gabriel Popovics Parochus et A. D. Csögensis.

D. Petrus Dregus Parochus et A. Diac. Kerbunarensis.

D. Bukur Aliasi-Latezko Parochus et A. D. Gridensis.

D. Thomas Parochus Viz kuensis et A. D. Udvarhelyensis.

D. Kostandin Popovics Parochus Détsensis et A. D. sedis Aranyos.

Archi-Diaconus in Háromszék. Vacat.

D. Nicolaus Teksa Parochus Malomfalvensis et A. D. M. Váráhelyensis.

D. Ioan. Piarul Parochus et A. D. Szádensis.

D. Ioan. Dan Parochus Szássebersdorfensis et A. D. Mediensis.

D. Radulus Sztan Parochus Glimbocensis et A. D. Uj Egyháziensis.

D. Samuel Szászuly Archi-Diaconus Urcezensis.

D. Ioan. Popovics Parochus Szelistensis et Assessor Consistorialis.

II.

Al doilea calendar, cel din 1794 are următorul titlu: „Novum Calendarium ad annum MDCCXCIV. . . in usum Magni Principatus Transilvaniae et partium annexarum, addito omnium dicasteriorum et officialium in hoc Megno Principatu Transilvaniae fungentium Titulo. Claudiopoli. Typis Martini Hochmeister“.

Consemnarea ce ne interesează o găsim la pg. 158—160.

Clerus Graeci Ritus non Unitorum.

Reverendissimus D. Gerasimus Adamovits, Ecclesiarum per Principatum Transilvaniae Gr. r. non Unitarum Episcopus.

Assessores consistoriales.

Sabbas Popovits Archi-Diaconus Cibiniensis et Parochus Resnarensis.

Ioannes Dobrete Archi-Diaconus Mercuriensis cum Pojanensi uniti.

Bucurus Bobes Parochus Cibiniensis, Saburbii Superioris.

Elias Popovits Capellanus, Saburbii Inferioris.

Aron Badai Consistorialis Notarius et Secretarius Epplis.

Ioannes Popovits Cancellista.

Eliseus Popovits Accessista.

Petrus Popovits Capellanus Episcopalis.

Ioannes Popovits, Caeremoniarus Episcopalis.

Archi-Diaconi Districtuales:

Sabbas Popovits A. D. districtus Cibiniensis, qui et Consist. Assessor.

Ioannes Dobrete A. Diac. districtus Mercuriensis Pojan. uniti Assessor.

Abrahamus Moga A. D. districtus Cibiniensis.

Lazarus Szeff A. D. districtus Saxopol.

Nicolaus Hutzovits A. D. districtus V. Hunyad cum vicariatu Hátszeg.

Iocephus Nemes A. Diac. districtus Dobra.

Ioannes Maris A. D. districtus Trestiensis.

Ioannes Popovits A. Diac. districtus Hondolensis et emeritus Vicarius.

Nicolaus Rátz A. D. districtus Alba-Carolensis.

Gabriel Idean A. D. districtus Abrudbányensis.

Stephanus Popovits A. D. districtus Mediensis.

Elias Popovits A. D. districtus Lukaiensis.

Georgius Petrask A. D. districtus Fogarasiensis.

Ioannes Akim A. D. districtus Lodomaniensis.

Stephanus Popovits A. D. districtus Ugraiensis.

Ioannes Popovits A. Diac. districtus Egerszeg cum Mező Band uniti.

Michael Popovits A. Diac. districtus Idetspatskiensis.

Iobus Kratsinovits A. D. districtus Thordensis.

Ioannes Popovits A. Diac. districtus Kalotaiensis.

Ioannes Sárosi A. D. districtus Berkenyeiensis.

Jacob Buzdag A. D. districtus Bistriciensis.

Petrus Popovits A. D. districtus Milvanensis.

Elias Lador A. D. districtus Petsetzeiensis.

Thimotheus Popovits A. D. districtus Kerpenensis cum Bucsum uniti.

Thomas Popovits A. D. districtus Három székiensis.

Georgius Hojnesz A. D. districtus Coronensis Interimialis Administrator.

Theodorus Delbea Vice. A. D. distr. Schaesburgensis.

Ioannes Popovits A. Diac. districtus Korbensis.

Constantinus Simeon A. D. districtus Szekadatisensis, cum Honorbach uniti.

Lista dela 1768 înșiră deci 18 asessori consistoriali, între cari cei mai mulți vor fi fost onorari, pe când cea dela 1794 indică numai 9 înși din centru sau din apropiere, cum era Ioan Dobrotă, protopopul Mercurii și al Poienii. Pe când la 1768 pe lângă episcop funcționa numai secretarul D. Eustatievici, iar celelalte funcțiuni erau vacante, cu 26 ani mai târziu vedem, că centrul e bineșor organizat, având un număr de funcționari mai considerabil. Asemănarea acestor două liste mai e instructivă și pentru numele persoanelor, cari au și până în ziua de azi urmași în tagma preoțească și pentru centrele protopopiatelor, cari prezentă în timp de 26 de ani atâtea schimbări. Dovadă despre puțină stabilitate! Interesantă e și indicația privitoare la administratorul de mai târziu al episcopiei Nicolae Hațovici, care la 1794 era protopop la Hunedoara și vicar al Hațegului, iar pe Ioan Popovici, după ce fusese înainte de Nichita și Adamovici, îl vedem la 1794 reînțors iarăși în protopopiatul Hondolului, de unde vacanța de 14 ani, premergătoare cărmuirii lui Moga, avea să-l aducă din nou la conducere pentru câțeva vreme.

Dr. I. Lupas.

Dela Hunedoara.

Pomul de Crăciun. — Producțiune și concert.

Viața noastră socială a Hunedorenilor — fie zis într'un caz bun — se manifestă în toate direcțiile în condiții românești pronunțate. Și faptul, că toți cei chemați se știu înțelege și sunt pătrunși de idealul cel urmărind, ne dă posibilitatea, ca toate acțiunile noastre să arete succes de săvârșite.

Las dar să vorbească faptele.

În anul acesta — ca în toți anii trecuți — inteligența română din Hunedoara și-a ținut de o datorință de capetenie, ca să aducă jertfe pentru școlarii silitori, dar săraci, dela școala noastră confesională. Mai mult de 20 de școlari au fost provăzuți cu haine.

În 20 Dec. st. v. s'a făcut împărțirea darurilor în sala școlii noastre, la care sărbare au participat toți cei dornici de progres românesc.

Această f-stivitate s'a început cu o cuvântare rostită de dnul protopop Păcurariu, arătând școlarilor în cuvinte temeinice însemnătatea zilei, iar după frumoasa cuvântare a părintelui protopop a urmat corul școlarilor, delectând publicul prezent cu câteva coinde potrivite.

În fine dl epitrop al parohiei Nicol. Macrea pune la inima tineretului școlar simțământul de recunoștință către cei ce eu jertfit pentru ei, îi îndeamnă ca în viața lor să fie cu aceleași sentimente cari le au arătat binefăcătorii lor de azi. În jurul aranjării darurilor de Crăciun mai are merite frumoase dl Augustin Dima.

Producțiunea și concertul.

În 26 Dec. v. (a doua zi de Crăciun) „Reuniunea femeilor române din Hunedoara“ cu sprijinul corului mixt a aranjat o producțiune concert, care a succedat peste așteptare. Programul variat se începe cu: „Pe al nostru steag“, cântare care a stărnit însuflețire în publicul ascultător.

A urmat cuvântarea dlui Osvadă despre muncitorii cu condeul în literatura noastră mai nouă, scoțând la iveală talentele, cari fac mândrie întreg neamului românesc. Între altele ni-a citit poezia lui Goga „Moș Crăciun“. Știindu-se că poetul e în temniță — a stărnit un sentiment de adâncă duioșie.

Dl Nic. Brătianu, conservatorist, ni-a cântat „Ciocărlie, ciocărlie“ cuvinte de Z. Bărsan și compus de dsa, iar mai la urmă ne-a delectat cu răsoinica satiră a III-a din Eminescu, predată cu puterea unui artist desăvârșit.

Corul mixt cu cântarea „Inima“ de Bana a stărnit plăcere în public, dar mai cu seamă „Coasa“ de Vidu a plăcut mult.

Dl Dr. G. Dubleş ne-a făcut istoricul conferențelor noastre dela 48 încoace și mai cu seamă a insistat cu predările juridice asupra libertății personale în țară, ajungând în urmă la cezul Goga.

Dl Nic. Macrea s'a adevărit ca bun solist în „Ciobanul“, de Dima și „Hop țurcă furcă“, dar mai cu seamă s'a afirmat în cea din urmă.

A urmat dl Petru Manole cu declarația: „Puntea lui Rumi“, din Coșbuc, stărnind multă plăcere între dame.

Dl Manole fiind simpatic a secerat simpatie.

„Monologul“ dlui Covrig a plăcut foarte mult, mai cu seamă publicului dornic de senzații hazlii. Laudă deplină se cuvine și dlui N. Marcu conducătorul corului. Venitul curat al acestei producțiuni ne dă suma de peste 200 cor.

Dee Dzeu ca să vă pot comunica cât de dese succese din Hunedoara noastră. Hunedoara, Ian. 1910.

Ni-ma.

Mișcarea antialcolică.

Suntem rugați a publica următorul apel către preoții și învățătorii români din Ungaria.

Cinstiți părinți și frați învățători!

Pe d-voastră v'a rânduit Dumnezeu, să stați în contact nemijlocit cu românul. Simțiți bucuria lui, simțiți necazul lui; împreună râdeți și împreună și plângeți! Puțină parte aveți din bucurie, dar cu atât mai mare din necaz! Pe voi vă cărește în nepriceperea lui poporul, pe voi vă critică în necunoștință de cauză și inteligență. E lucru firesc că vă muștră, căoi formați za'a, care leagă poporul. E și mai firesc că lumea dela d-voastră așteaptă mântuirea neamului, împraștierea întunecului și frângerea cătușelor săraciei, prin armare și deșteptarea poporului din amețala alcoolului.

Luptă se cere dela d-voastră de pe amvon, de pe catedră, pe străzi, prin adunări și târguri.

La luptă însă fără arme nimeni nu merge. Eu înțelegând cauza originală a mizeriei din popor, am ajuns la convingerea — și cred că și d-voastră în cea mai mare parte — că mama tuturor relelor la poporul nostru e beția — alcoolul. În contra alcoolului trebuie deci să ne câștigăm arme ca să-l putem învinge, căoi apoi ușoare vor fi celelalte lucrări întru propășirea poporului, încredințat d-voastră.

M'am hotărât a aduna arme, material pentru lupta aceasta; dar singur nu sânt în stare. Am trebuință mare și de sprijinul d-voastră. În nunca d-voastră grea și obositoare vreau să vă ajut, dar la o parte a lucrului meu trebuie să mă ajutați și d-voastră.

Voiesc să public o lucrare despre cauzele, efectul alcoolului, alcoolismul și lupta contra lui, din care fieștecare va putea scoate cele necesare în lupta grea ce o începem.

Nu cer mult! Cer numai răspuns la zece întrebări. Întrebări, la cari numai d-voastră puteți răspunde, într'u ușurare poziției în care azi vă aflați. Într'o scrisoare simplă îmi puteți da răspuns la toate întrebările. Din o comună ori preotul ori învățătorul poate răspunde, mai bine e însă ambii, căci câte capete, atâtea păreri.

Iată întrebările:

1. S'a incubat beția în comună? și dacă da, la care sex, în ce vârstă și care e ocupațiunea alcoolistilor? Observați creșterea ori decreșterea beției?

2. Rachiul (vinarsul) se consumă în birt, sau în prăvălii, sau îl duc la muncă, și în ce cantitate? Oare scasă rachiul se bea regulat, e datină a-l cumpăra în cantități mai mari și se ține la îndemână?

3. Aflați că prea e mare numărul birturilor (cârciumelor) și al prăvăliilor de spirituoase în raport cu populațiunea?

4. Ceice dau de lucru țărânului, dau la lucru și rachiul? Cât și în ce împrejurări? (Se cuprinde aici și servitorimea).

*) N. Iorga: „Studii și documente cu privire la storia Românilor“ vol. XII. și XIII. București 1906.

5. Scăderea sau creșterea din când în când a alcoolismului, în ce legătură stă cu ridicarea sau micșorarea plăților?

6. Cari sânt articolele principale de hrană a locuitorilor, și oare cantitatea sau calitatea acestora influențează creșterea alcoolismului?

7. Oare locuințele mici, scunde, întunecoase, scumpetea lemnului și a luminatului promovează cercetarea cărcimelor? și în genere sărăcia ce influență are asupra înclinării spre beție?

8. Cari sânt datinile (cununie, botez, înmormântări, pomeni, ceremonii, serbări și instituțiuni publice, târguri), cari promovează beția?

9. Suma cheltuită pe rachiu în ce raport este cu cea cheltuită pe hrană, imbrăcămintă și impozite?

10. Oare crășmarii sau alți vânzători de alcool îl amestecă cu alte materii stricicioase și amestecătoare?

Acestea sânt întrebările, sânt ușoare și puține, dar le află suficiente pentru a completa materialul meu deja adunat.

Poate cineva se va jena a da în vileag păcatele comunei sale. Aceștia le atrag atențiunea că alcoolismul nu e la noi mai înrădăcinat, dar la noi se îngreunează soluțiunea bună prin treapta culturală a poporului.

În fine, ca să ilustrez gradul răului provenit din beție citez cuvintele regelui prus Frideric Wilhelm III: „Aș considera drept cel mai mare merit al stăpânirii mele, dacă în cursul ei impozitul pe spirituse s'ar reduce la nimică”; sau cuvintele regelui svedian Oscar I: „Nu cunosc un astfel de preț, pe care să nu-l dau, numai ca să scap poporul meu din jugul băuturilor spirituoase”.

Eu nu sânt rege, nu am comori, dar aș da tot ce am, ca să văd măcar scăderea consumării alcoolului la poporul român.

Domnilor preoți și învățători, vă rog considerați răspunderea la întrebările de sus, ca o datorie a d-voastră, trimițându-mi-le la Arad (Seminar) până în ziua de 1 Martie n. 1910.

Nicolae Mihulin
profesor preparandial.

NOUȚĂȚI

Din cauza sfintei sărbători „Botezul Domnului” numărul proximal foii noastre apare Vineri la orele obicinuile.

Hymen. Domnișoara *Eugenia Moga* din Sibiu, fiica repozatului medic *Dr. Ioan Moga*, s'a căsătorit *Mercuri* în 12 Ianuarie nou cu *dl. Antoniu Pușcariu*, inginer în Băicoiu (România) fiul *dlui Iosif Pușcariu*, avocat în Brașov. Actul cununiei l-a săvârșit *P. C. Sa Arhimandritul D. Ilarion Pușcariu*, unchiul mirelui, iar nași au fost *dl. George Dima* cu fiica sa, domnișoara *Mărioara*. Cununia s'a celebrat la 6 seara. A urmat masa, la care au luat parte numai membrii celor două familii, iar tinera păreche a plecat în ziua următoare cu acceleratul spre Viena.

Dr. Iosif Siegescu a fost numit profesor extraordinar al universității din Budapesta la catedra rămasă vacantă în urma pensionării profesorului *I. Ciocan*.

Dr. Dumitru Stefan avocat, face cunoscut, că și-a deschis cancelaria advocațională în Sebeșul-Săseș (Szászsebes).

Dela cassa arhidiecezană. *Dl. protopresbiter Dr. Ioan Stroiă* rescumpără feliicitările de ziua onomastică, dăruind fondului cultural 10 coroane. Asemenea și-au rescumpărat feliicitările de ziua onomastică: *Dl. Ioan Rebegea*, funcț. la „Albina”, donând pentru monumentul lui Șaguna 10 coroane. Iar *Dl. protopresbiter Galacteon Șagău* din M. Cășdi donează fondului cultural arhidiecezan 10 coroane, drept rescumpărare a feliicitărilor de anul nou.

Domnii Dr. Ioan Stroiă, protopresbiter, Sibiu și *Ioan Vătășan*, funcționar de bancă la „Albina”, Sibiu, și-au rescumpărat feliicitările de ziua onomastică cu câte 10 cor. date pe seama Muzeului Asociațiunii.

Răscumpărare. Domnul *Ioan B. Boiu*, paroh în Sibiu suburbial Iosefin, răscumpără feliicitările de ziua onomastică cu suma de 10 coroane dăruite „Fondului ornatelor biser.”.

† **Vasile Babi**, cassar la institutul de credit „Bihoreana”, sublocotenent în rezervă, a încetat din viață la 13 Ianuarie 1910 n. dimineața la 8 ore în Oradea-mare, în etate de 31 ani și în al 5-lea an al fericitei sale căsătorii, fiind provăzută cu sf. sacramente. În mormântarea i s'a făcut în 14 Ianuarie st. n. la 3 ore d. a. după ritul bisericii gr. or. Olinhească în pace!

Serata muzicală ținută aseară *Duminecă* la Asociație s'a început cu două cântece populare, „Cimpoiul” și „Ardeleana”. Esecutate la pian de dșoara *Cornelia Man* și ascultate cu multă plăcere de iubitorii de muzică națională. Dșoara *Eugenia Lupean*, ieșită din școala de muzică germană, a cântat cu siguranță obișnuită *Aria* din *Profetul* lui *Meyerbeer*, *O-racolul* de *Mascagni* și, la dorința auditorului, a interpretat și o doină românească: „Băgă, Doamne, luna n' nor”. O podoabă a programei au fost trei soluri la vioară (între care o *Reverie* de *Vieuxtemps*) redade cu o rară gingășie și eleganță de *dl. sublocot. Zaharia*. Trei poezii de *Ada Negri*, în traducerea *dlui Vlahuță*, ne-au făcut să observăm și să simțim toată duioșia și melancolia poporului nostru, — le-a citit dșoara *Claudia Goga*. La sfârșitul programei a răsunat puternicul bariton al *dlui O. Murdșianu* în „Cântec de jertfă” (*Beethoven*) și două doine. Mănuile măestrelor ale doamnei *Minerva Brote* și ale *dlui Liviu Tempea* au ținut acompaniamentul. Sala Asociației a fost cu desăvârșire plină.

Moarte înfiorătoare. Preotul *Lazar Lupșă* din Toracul mic, în Torontal, om cam de 40 de ani, s'a sculat într-una din nopțile trecute și, în clipe de nebunie, a lovit în cap răbind grav pe soția sa, pe doi copii, și pe bunica acestora. După aceea a plecat îndată la rău și s'a aruncat în apă; dar ud până la piele a ieșit și s'a dus mai departe, până la un pod al căii ferate. Acolo a așteptat câteva ceasuri sosirea trenului. Când l-a zărit, s'a aruncat înaintea roților și a fost târât câțiva metri pe linie. Trenul s'a oprit, preotul cu picioarele tăiate mai da puține semne de viață, a fost așezat în tren, dar până la una din stațiunile apropiate nenorocitul murise.

Viriliști în Orăștie. Reprezentanța orașului Orăștie a satorit lista viriliștilor din oraș. Viriliști români sunt 12, neromâni 19. Români sunt următorii: *Ioan I. Vulcu*, „Ardeleana”, *Nicol. Vlad*, *Dr. A. Muntean*, *Dr. Popu*, *Dr. R. Dobo*, *Ioan Moș*, *V. Orbonaș*, *Dr. S. Moldovan*, *Dr. C. David*, *C. Baicu*, *Dr. Aug. Deac*.

Un congres. În urma invitației guvernului francez, se va ține în Februarie un congres internațional împotriva produselor pornografice în artă și literatură. La acest congres, care se va ține la Paris, toate statele își vor trimite reprezentanți. Congresul va stărui, ca pe viitor statele să urmărească la fel delictelor pornografice.

Convocare. Membrii societății pentru crearea unui fond de teatru român, cari locuiesc pe teritoriul Mediașului, Elisabetopolei și jur, prin aceasta se convoacă la adunarea de constituire care se va ține în 20 l. c. în hotelul „Schützen” din Mediaș la 11 ore și jum. a. m. Comitetul filial: *Dr. Dionisie Roman*, prez. ad hoc. *Ioan Băltariu*, secretar ad hoc.

† **Menelic.** O foaie italiană din Roma vestește, că împăratul *Abisiniei Menelic* e mort de vre-o trei săptămâni, însă știrea morții sale se tănuște de frica izbucnirii unei revoluții în interiorul *Abisiniei*.

Locotenentul Shakleton, care a stat doi ani în ținutul polar, a sosit în zilele acestea la Budapesta, ca să țină câteva conferențe asupra expediției sale la polul sudic. A descris foarte interesant greutățile enorme întâmpinate în drumul său în părțile acelea pline de ghiță și de viscole. Depărtarea la care a ajuns, împreună cu tovarășii săi, e de 88 grade și 23 minute. Exploratorul, care a vorbit la Budapesta în limbă germană și engleză, a fost primit cu mari ovațiuni din partea ascultătorilor.

Ziare nouă. A apărut în Timișoara „Revista Preoților”, în editura unui comitet compus din preoți dela sate. Revista apare de 3 ori pe lună. Proprietar și redac. resp. *D. Voniga*. — „Pentru Popor”, apare în fiecare Joi, abon. 3 lei pe an, nrul 1 a apărut cu material ales și foarte nimerit pentru țărâșime. Foaia se tipărește în *Vălenii-de-Munte*.

Concertul dnei Triteanu, dat la Ateneul din capitala română în zilele acestora, a fost ascultat de un număr de auditorii în frunte cu *Principesa Moștenitoare Maria*. Un confrate face următoarele aprecieri despre artista noastră: Inzestrată cu un organ vocal (mezzo-sopran) de o rară frumusețe, de-o putere extraordinară, un volum neobișnuit de mare; organ plin, sonor și viguros; oval și tânător în notele înalte, profund și sgușdător în registrul de jos, cu vibrațiile și ondu-lațiile egale, neîntrerupte, dna *Triteanu* știe să mănușiască acest aparat vocal cu multă îndemănare — rezultat al unor studii neîntrecute ca devotament, plăcere și inteligență. Școala urmată de dsa nu e germană pură, ci un complex fericit, o împletire minunată a dferitelor școli, din care a luat și a combinat tot ce-a găsit mai bun, mai artistic și mai conform cu stilul și căldura necesară piesei ce interpretează...

Una-alta. Dintr'o revistă acum apărută: „Revista deocamdată apare numai de trei ori la lună”. — De ce tocmai la lună? Ori la soare este prea multă lumină?

Furtul dela Piști de 80 de mii, despre care am dat de știre în numărul trecut, se reduce la patru mii de coroane, dispărute pe linia *Lupeni* — *Petroșeni*. Banii dispăruți se găseau în două epistole.

Avis farmaciștilor români. În ședința comitetului orășenesc din *Sebeșul-Săseș* ținută la 10 Ianuarie a. c. s'a hotărât unanim înființarea unei a treia farmacii în piața mică a orașului. În *Sebeș* sunt astăzi 2 farmacii în proprietatea fraților sași. Ar fi cu drept, ca în *Sebeș* cu 8000 locuitori, dintre cari două terțialități sunt români, jurul cu 30 000 locuitori aproape întreg românesc. — farmacia a treia să o capete un român. Se atrage atențiunea farmaciștilor diplomați români, ca îndată să-și înainteze prin magistratul orășenesc la ministrul de interne reg. ung. în Budapesta rugărilor lor. *I. O. notar*.

La fondul cultural arhidiecezan a intrat suma de 100 cor., adunate dela următorii studenți universitari din Cernăuț: *dela Avram Imbroane*, *Ioan Felea*, *Ioan Mardan*, *Ioan Broșu*, *Silviu Dragomir*, *Nicolae Popovici*, *Romulus Căndea*, *Stefan Cioroian*, *Constantin Papuc* și *Andrei Blaga*, câte 10 coroane, la oaltă 100 cor.

Răscumpărare de feliicitări. Următorii răscumpărând feliicitările de anul nou au dăruit la fondul „Victor și Eugenia Tordășianu” pentru înzestrarea fetelor sărace” și anume dna *Ana Ilincio* (*Avrig*) 1 cor., *Victor și Eugenia Preda* (*Avrig*) 2 cor., dșoara *Aurelia Preda* învățătoare (*Mohu*) 1 cor., *Irimie Răduț*, not. (*Avrig*) soția sa *Maria* n. *Bratulescu* și ficele lor *Maria* și *Iustina* 4 cor., *Aurel Muntean*, paroh (*Sebeșul-mare*), soția sa *Lucreția* n. *Pop* și ficele lor *Eleonora Felicia* 1 cor., *Isidor Marcovici*, culeg. tip., soția sa *Maria* și fiul lor *Stefan*, 40 bani, *Ioan Presure*, notar (*Calbor*) și *Stefan Duca*, not. *Reun. sodalilor*, câte 50 bani și *Miron Moldovenescu*, paroh (*Murani*) 1 cor.

Viață socială.

Teatru în Zernești. A doua zi de Crăciun inteligența română din Zernești a avut o zi de înălțare sufletească. Cu concursul unui grup de studenți dela gimnazial din Brașov s'a reprezentat pe modesta scenă a comunei piesa *dlui Stoica: „Moise Păcurarul”*. După jocul frumos și cât mai natural al dlor studenți: *Grecu* și *Birț*, dșoarele din loc au fost la înălțimea lor. S'a distins în deosebi dșoara *Mariți Gogonea* în rolul *Sofiei*, care a plăcut acuma ca și în atâtea rânduri, fermecând pe auditorii cu vocea i drăgălașă de sopran. Dșoara *Cornelia Badiu* în rolul *Ilenei* și dșoara *Viorica Dan* în rolul *Săfciicăi*, ca începătoare n'au lăsat tocmai mult de dorit. Mult a plăcut *dl. Giurgiu* în declamația „Uciagașul fără voie” de *Alexandrescu* și *dl. Nicolin* prin predarea unei *Anecdote*. Să nu uităm nici pe *dl. Cioflec*, care a jucat cu multă dibăcie rolul lui *Petrea*, *dl. Dima* rolul lui *Pintea* și *dl. Crăciun* rolul lui *Pavel*.

Teatru în Bundorf. Tinerimea română din Bundorf invită la producțiunea teatrală ce se va aranja *Mercuri*, în 6 Ianuarie 1910 (în ziua de Botezul D-lui) în sala școlii gr.-or. române din loc. Începutul la orele 7 1/2 seara. După producțiune dans.

Reprezentăția teatrală, anunțată pe 7/20 Ianuarie în sala dela hotelul „Strugure” din Mediaș, e contramandată din partea comitetului aranjator din localitate, din motivul, că hotelul stă sub renovare și sala nu poate fi folosită în cursul lunii Ianuarie.

Teatru în Agnita. Tinerimea română din Agnita invită la producțiunea teatrală corală, care o va aranja *Joi*, la 7/20 Ianuarie 1910 (a doua zi de Bobotează) în sa'a hotelului „Zur Traube” al *dlui Breckner*. Începutul la orele 7 și jum. seara.

Muzeul Asociațiunii.

P. T. domni, al căror nume este indus în consemnarea prezentă și-au răscumpărat feliicitările de Anul-Nou 1910 în favorul Muzeului Asociațiunii, contribuind următoarele sume:

Cornelia Brediceanu, *Dr. Isidor Pop*, avocat, *Lugo*, cu câte 10 cor., *Dr. Gav. Bozura*, avocat, *Lăpușul-unguresc*, *Vasile Mica*, *Someș Odorheiu*, *Nicolae Proștean*, avocat, *Lugo*, *Dr. George Măcelar*, avocat, *Mercurea*, *Dr. George Gărda*, avocat, *Făget*, cu câte 5 cor., căpitănul *Fleorian*, *Murăș-Oșorheiu*, *Dr. G. Miclea*, avocat, *Alibunar*, *majorul Popa*, *Brașov*, *Romul Fardui*, *protopresbiter*, *Câmpeni*, *Olimpia Damian*, *Brad*, *Teofil Dragomir*, *Lupoia*, cu câte 4 cor., *Vasile Duma*, *protopresbiter*, *Lăpușul unguresc*, cu câte 3 cor., *Vasile Albu*, ofițier, *Eperjes*, *Dr. C. Popescu*, *protopresbiter*, *Hațeg*, cu câte 2 coroane.

Sibiu, 15 Ianuarie 1910 n.

Iosif Sterca Șuluțu
prezident.

Poșta ultimă.

Noul guvern.

Contele Khuen Héderváry a prezentat astăzi, *Luni*, *Maiestății Sale* lista noului cabinet ung. Probabil că mâne apar în monitorul oficial autografele preainalte, referitoare la absolvirea vechiului, și la numirea noului guvern. În fața parlamentului noul guvern se va prezenta *Vineri*, ori *Sâmbătă*.

Cărți și reviste.

Răvașul, rev. culturală ilustrată, nr. 12 din 1909 cuprinde: *Mesia* s'a născut, poezie de *Dafin*. Sate și preoți români în *Bihor* (1727) de *Tăsedan*. Sara de *ajun* de *M. Lucian*. Nou-Născutul de *V. Rusmin*. *Maria Magdalena*, tragedie de *Hebel*, trad. de *Toront*. Un stălp al neamului, (*Dr. Aug. Bunea*) poezie de *T. Murășan*. Apărătorii bisericii de *I. Agărbiceanu*. Scrisoare din sem. din *Blaj* de *Clericul Alexandru*. Discursuri la înmormântarea canonicului *Banea*. Escourile durerii ș. a. Abonamentul pe an 10 cor. Adresa: *Cluj*, str. *Iókai* 6.

Poșta redacției.

Dlul V. N. în V. Raportul trimis e prea întârziat, nu-l mai putem publica.

Teatru german.

Astăzi, *Luni*: *Cyprienne*. *Marti*: *Herbstmanöver*. *Mercuri*: *Buridans Esel*. *Joi*: *Bruder Straubinger*.

Pentru recăștigarea repede

a puterilor după friguri trecute și a altor boale slăbitoare, Emulsiunea lui *Scott* aduce conform experiențelor, serviciile cele mai bune

Emulsiunea lui Scott

are gust bun, e ușor de mistuit și se ia cu plăcere chiar și de aceia, cari nu suportă alte preparate. De aceea și are

Emulsiunea lui Scott

un efect mult mai mare.

În ce privește curățenia părților constatătoare și încrederea în efect, *Emulsiunea lui Scott* e cu totul ideală și e în general recunoscută ca Emulsiune model neîntrecută.

Prețul unei sticle originale c. 2.50.
Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil număr
cu această marcă
— Pescarul —
semnul garanției
a experiențelor
lui SCOTT.

11 (330) 2-4

Nr. 726.

[464] 2-3

„Albina“

Institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

In sensul art. de lege XXXVI din a. 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilor fonc. puse în circulațiune cu ziua de 31 Dec. 1909 face K 7.448,000—

2. Pretenziunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de „ 9.827,123-46

3. Valoarea hipotecelor luate de bază la susnumitele împrumuturi hipotecare este de „ 35.259,494—

4. In sensul §. 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de 500,000—

acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:

Nom. K 5,400—, Sorți de stat din 1860 cu 4%,

„ 5,800—, Obligațiuni cu premii ale băncii ung. hipot. cu 4%,

„ 5,200—, Sorți de ale împrumut. pt. regul. Tisei cu 4%,

„ 1,600—, Sorți de ale împrumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5%,

„ 5,200—, Obligațiuni cu premii de ale institut. austr. priv. de credit fonc. cu 3%,

„ 94,000—, Scrisuri fonciare Ungar. Landes-Central-Sparcassa cu 4½%,

„ 18,200—, Scrisuri fonciare Pester ungar. Commercial Bank cu 4½%,

„ 100,000—, Scrisuri fonciare Egye-sült budapesti fővárosi takarékpénztár cu 4%,

„ 100,000—, Obligațiuni comunale Pester ung. Commercial Bank cu 4%,

„ 196,000—, Obligațiuni comunale Pesti hazai első takp. egyes. cu 4%,

„ 4,000—, Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5%.

Sibiu, 10 Ianuarie 1909.

(1) 1—1 Direcțiunea.

Se vinde

cu condițiuni favorabile o casă pe Pământul mic la colț, potrivită și pentru prăvălie.

A se adresa la administrația acestei foi. [2] 1—3

Anunț.

In conformitate cu adresa Venerabilului Consistor arhidiecezan Nr. 5491 Bis. din 7 Iulie 1909 și în urma înțelegerii ce am avut cu P. O. D. protopresbiter al Brașovului Vasile Voina, Comitetul parohial dela Biserica Sf. Nicolae a hotărât, să înființeze o școală sistematică pentru aceia, cari voesc să învețe cântările originale bisericesti cu toată frumusețea și podoaba lor, sub conducerea cunoscutului cântăreț Toma Brenci.

Doritorii să se anunțe la președintele acestui Comitet până la 1 Faur v. 1910.

Brașov, în 18 Dec. 1909.

Comitetul parohial al Bisericei române ort. res. dela sf. Nicolae în Brassó (Brașov).

Dr. V. Saftu,
preșident.

I. Prișcu,
secretar.

Redactor responsabil Teodor V. Făcălian.

Concurs.

Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa primă din Sebeș, să publice concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiterial și a se prezenta în sensul §-ului 20 din Regulamentul pentru parohii, poporului pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Sebeș, 21 Decembrie 1909.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 652/1909.

[465] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa II-a Lătureni, în protopresbiteratul Lupșa, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitorilor preoțești dela stat.

Concursurile, înzestrate cu documentele cerute de §. 17 a regulamentului pentru parohii și eventual și cu alte documente recomandatoare, sunt a se înainta subscrișului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții — cu prealabila încunoștiințare la acest oficiu — se pot înfățișa, până 8 zile înainte de alegere, înaintea alegătorilor spre a cânta, resp. a celebra și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbaia, 21 Decembrie 1909.

Oficiul protopresbiterial al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protopop.

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgâr-ciuri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre aceasta. Se capătă gratuit și franco prin (231) 27-52 priv. Farmacia la Lebedă Frankfurt a/M.

De arendat dela 1 Ianuarie 1911

Moșia Alțina

în comitatul Sibiu, 700 jug. catastr. 400 arabil, 150 fânaș, restul pășuni, curți, grădini. Pe Moșie drumul Sibiu — Noerich — Agnita, apă curgătoare, case, grajduri etc. Gară la 3 klm. Agnita și Noerich la 7 klm. Sibiu la 38 klm.

A se adresa Dlui

[162] 3-6 Victor Roman,
București, Str. Română Nr. 187.

Nu te simți bine?

Suferi de dureri de cap, de stomah, lipsă de apetit, umflături, dureri de ficat, gălbănare, mișuire rea, sânge rău, aglomerație de sânge, leșinuri, junghiuri, înuciare etc.? Aceste rele sunt a se reduce la stomachul bolnav. Folosiți Tabletele Cascadin ale lui Örkény, au un efect repede și sigur. Lăudate de mii de ori. O jumătate cutie cor. 1-20, cutie întreagă cor. 2-20, prin ramburs numai dela

Farmacia-Apostolului

Budapesta, József körút 64, Depot 90.

(393) 3-5

Dela Librăria arhidiecezană se poate procura:

Ivela, Cântecul Vetrei luminoase. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „Vatra luminoasă“ înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

Șoșoni și ghete de zăpadă
Galoszi
de St. Petersburg.

Se fabrică zilnic 60,000 păr.

Singurii contrahenți:
Messtorff Behn & Co.
Viena I.

Vânzare în detal în toate prăvăliile mai bune de încălțăminte, mode și articole de cauciuc.
(413) 9-10

In atențiunea bibliotecelor parohiale.

Dela Librăria arhidiecezană se pot procura următoarele cărți cu prețuri reduse:

	în loc de	numai		în loc de	numai
Cosma, Secretul Podgoranului	5—	3-85	Eliade, Filozofia lui Lafontaine	2—	1-60
Crasescu, Ovreiul, roman	2—	1-60	Euripide, Ecuba și Ifigenia în Aulis	1-50	1-20
Culegeri literare	2—	1-60	Euripide, Ifigenia în Tauria	—60	—40
Dalametra, Dicționar macedo-român	2—	1-80	Euripide, Ifigenia	3—	2-80
Dame, Nouveau dictionnaire roumain-français	5—	3-90	Florantin, Reforma metodelor	2-50	—50
Dame, Nouveau dictionnaire français-roumain	5—	3-90	Fagure, Schițe	2-50	1-95
Dame, Istoria României contemporane	2-50	2-20	Filip, Monografia raselor de găini	2—	1-70
Demetrescu, Izvoade	1-80	1-50	Fortunatu, Cultura prului	2—	1-60
„ Priveliști	3-50	2-90	Freytag, Dare și avere, vol. I. 3-50 cu 2-50, vol. II	3—	2-25
„ Senzitive	1—	—75	Gane, Păcate mărturisite	3—	2-20
Demetriad, Opere dramatice	5-50	5-10	„ Zile trăite	3—	2-50
Densușianu, Românii buni și Românii răi	1-50	1—	„ Pagini răslețe	2-50	2-20
Derblich, Afecțiunile simulate	4-50	2-80	Gabrovanu, Dina și Dana	2—	1-60
Dimitrescu, Quatrene	1—	—80	Georgescu, Albanzii	3—	2-30
Din scrierile și cuvântările lui I. C. Brătianu	3—	2—	Ghica, Scrisori către V. Alexandri	3-50	2-80
Dinescu, Metodă pract. de cusut, croit etc.	4-50	2-30	Ghica, Convorbiri ec. I/II	5—	4—
Duțescu-Duțu, Considerațiuni critice asupra poeziei noastre populare	2-50	1-50	„ III	1-50	1-20
Duțescu-Duțu, Jianu	1—	—90	Gorun, Alb și negru	3—	1-80
			„ Câteva versuri	2—	1-50
			Gramă, A magyar nyelv tanítása	4—	3-20
			Grigoriu, Teatrul de familie	5—	4-40

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recuise de metal și prapore.

Recomandă: Feloeane, ornate pentru Diaconi, Patrafire, Prapore, Steaguri pentru societăți, Baldachine etc. confecționate exact după ritul gr.-ortodox, apoi Potire, Cruci, Cădelnițe, Candile, Discuri, Stea, Copie, Lingurițe și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiu,

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană (103) 47-52 se execută și încassările numitei firme.

Requisite de scris se pot procura de la Librăria arhidiecezană

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.